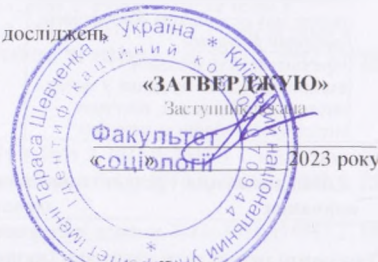

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи аналізу кількісних соціологічних даних

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологічне забезпечення управлінських процесів»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	3, 4
Кількість кредитів ECTS	8
з них	
за семестр 3	4
за семестр 4	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік (3 сем.), іспит (4 сем.)

Викладачі: Андрій ГОРБАЧИК

Пропонувано на 20 /20 н р _____ (_____) « _____ » 20 р
підпис ПІВ, дата

на 20 /20 н р _____ (_____) « _____ » 20 р
підпис ПІВ, дата

Розробник(и): Андрій ГОРБАЧИК, к.ф.-м.н., доцент, професор кафедри методології та методів соціологічних досліджень.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри методології та методів соціологічних досліджень

(підпис)

Микола СИДОРОВ

Протокол № 19 від 29» серпня 2023 р

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол № 10 від «31» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – дати студентам теоретичні знання та практичні навички, необхідні для самостійного аналізу та інтерпретації даних емпіричних соціологічних досліджень, а також для правильного розуміння соціологічних публікацій, що ґрунтуються на аналізі емпіричних даних.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: студенти мають бути знайомі з базовими поняттями теорії ймовірностей та практичними навичками самостійної роботи з персональним комп'ютером в середовищі ОС Windows.

3. Апотація навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни охоплює основні традиційні методи аналізу кількісних емпіричних даних, що використовуються у повсякденній практиці соціологами – табулювання (побудова та аналіз таблиць одновимірних та багатовимірних розподілів ознак), обчислення середніх та мір варіації, перевірка статистичних гіпотез (значущість різниць відсотків, середніх, тощо), кореляційний, регресійний, кластерний, факторний методи аналізу. Розглядаються також питання вимірювання в соціології, типи шкал та відповідність між типами шкал змінних та математичними методами аналізу. Лекції супроводжуються лабораторними заняттями із застосуванням пакетів програм статистичного аналізу даних OCA та SPSS. Закінчується вивчення дисципліни написанням студентами самостійної роботи, що містить комп'ютерний аналіз даних реального соціологічного дослідження.

4. Завдання (навчальні цілі)

Основні завдання вивчення дисципліни полягають в тому, щоб для кожного з методів аналізу даних, що розглядаються в навчальній дисципліні, студенти:

- засвоїли який клас задач вирішується кожним з методів.
- засвоїли якими є умови та обмеження використання кожного з методів.
- навчилися готувати емпіричні дані в необхідному для застосування методу аналізу електронному форматі, знали основні вимоги до даних для кожного методу, володіли підходами до перевірки таких вимог.
- навчилися застосовувати спеціалізовані комп'ютерні програми (програмні системи) для аналізу даних емпіричних соціологічних досліджень.
- навчилися інтерпретувати результати застосування кожного з методів до емпіричних даних та робити змістовні висновки, що ґрунтуються на результатах такого аналізу.
- навчилися презентувати результати емпіричного аналізу даних у звітах, наукових публікаціях, виступах перед професійною аудиторією.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗК01)
- Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. (СК06)
- Здатність організувати і проводити моніторинг та діагностику соціальних процесів, здійснювати процедуру соціологічного оцінювання. (СК12)
- Здатність використовувати сучасні методи збору та аналізу соціальної інформації. (СК15)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Для вирішення яких задач застосовується кожен з методів аналізу даних, що вивчаються	Лекція, лабораторні заняття, самостійна робота	Тест, письмова робота	15
1.2	Умови та обмеження використання кожного з методів, зокрема умови до даних	Лекція, лабораторні заняття, самостійна робота	Тест, письмова робота	15
2.1	Готувати емпіричні дані в необхідному для застосування методу аналізу електронному форматі	Лабораторні заняття, самостійна робота	Практичні завдання	15

2.2	Використовувати спеціалізовані комп'ютерні програми (програмні системи) для аналізу даних емпіричних соціологічних досліджень	Лабораторні заняття, самостійна робота	Практичні завдання, самостійна робота з аналізу даних	20
2.3	Інтерпретувати результати комп'ютерного аналізу та робити на основі цих результатів обґрунтовані змістовні висновки	Лекція, лабораторні заняття, самостійна робота	Практичні завдання, самостійна робота з аналізу даних	25
2.4	Презентувати результати емпіричного аналізу даних у звітах, наукових публікаціях, виступах перед професійною аудиторією	Лекція, лабораторні заняття, самостійна робота	Самостійна робота з аналізу даних	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4
Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. (ПРН07)			+	+	+	
Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. (ПРН08)		+				+
Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. (ПРН10)			+	+		
Застосовувати теоретичні підходи та методологію аналізу до діагностики та вирішення організаційних та регіональних проблем. (ПРН14)	+			+	+	
Використовувати соціологічний інструментарій та методологічний арсенал соціології для аналізу управлінських процесів у сучасному суспільстві. (ПРН15)		+		+	+	+
Здійснювати процедуру аналітичного та прикладного соціологічного дослідження конкретних ситуацій та проблем. (ПРН19)			+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

3 семестр

1. Контрольна робота 1 за темами 1-3, РН1.1, РН1.2, РН2.2 – 12 балів / 20 балів
2. Контрольна робота 2 за темами 4-6, РН1.1, РН1.2, РН2.2, РН2.3 – 12 балів / 20 балів
3. Виконання завдань на лабораторних заняттях за темами 1-6, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3 – 36 балів / 60 балів

- підсумкове оцінювання - залік

4 семестр

1. Контрольна робота 3 за темами 7-10, РН1.1, РН1.2, РН2.2, РН2.3 – 12 балів / 20 балів
2. Самостійна робота з аналізу даних за темами 7-11, робота є обов'язковою, РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4 – 12 балів / 20 балів
3. Виконання завдань на лабораторних заняттях за темами 7-13, РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4 – 12 балів / 20 балів

- підсумкове оцінювання – іспит за темами 1-13, РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4; оцінкою за дисципліну є оцінка в 4 семестрі

- умови допуску до підсумкового оцінювання:

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за критично-розривковий мінімум – 36 балів для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне написання контрольних робіт та

виконання певикопалих завдань лабораторних занять. Обов'язковим для допуску до іспиту є написання самостійної роботи з аналізу даних.

7.2 Організація оцінювання:

3 семестр

1. Контрольна робота 1 за темами 1-3, РН1.1, РН1.2, РН2.2 – після теми 3
2. Контрольна робота 2 за темами 4-6, РН1.1, РН1.2, РН2.2, РН2.3 – після теми 6
3. Виконання завдань на лабораторних заняттях за темами 1-6, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3 – протягом семестру

4 семестр

1. Контрольна робота 3 за темами 7-10, РН1.1, РН1.2, РН2.2, РН2.3 – після теми 10
2. Самостійна робота з аналізу даних за темами 7-11, РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4 – після теми 11, робота є обов'язковою
3. Виконання завдань на лабораторних заняттях за темами 7-13, РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4 – протягом семестру

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59
Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та лабораторних занять

Номер та назва теми	Кількість годин		
	Лекційні	Лабораторні	Самостійна робота
3 Семестр			
1. Застосування математичних методів в соціології.	4	2	4
2. Вимірювання соціальних змінних. Типи шкал.	4	6	12
3. Аналіз однієї змінної. Одновимірні таблиці частот та відсотків. Міри центральної тенденції та міри варіації	4	4	12
4. Аналіз двох змінних. Двовимірні таблиці частот та відсотків. Коefіцієнти зв'язку для двох ознак	6	6	12
5. Кореляційний аналіз	4	4	12
6. Рівняння лінійної регресії	6	6	12
Всього в 3 семестрі	28	28	64
4 Семестр			
7. Вибірковий метод в соціологічному дослідженні	4	4	6
8. Статистичні висновки. Точкове та інтервальне оцінювання	4	4	8
9. Перевірка статистичних гіпотез	4	4	8
10. Кластерний аналіз	4	4	10
11. Факторний аналіз	6	6	10
12. Аналіз надійності адитивної шкали.	4	4	6
13. Представлення результатів аналізу емпіричних даних	4	4	12
Всього в 4 семестрі	30	30	60
Всього	58	58	124

Загальний обсяг 240 год. (120 год. в 3 сем. та 120 год. в 4 сем.)¹, в тому числі:

Лекцій – 58 год. (28 год. в 3 сем. та 30 год. в 4 сем.)

Лабораторні заняття – 58 год. (28 год. в 3 сем. та 30 год. в 4 сем.)

Самостійна робота – 124 год. (64 год. в 3 сем. та 60 год. в 4 сем.)

¹ Загальна кількість годин, відведених на дану дисципліну згідно навчального плану.

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Папіотто В.І., Максименко В.С., Харченко П.М. Статистичний аналіз соціологічних даних - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004 - 270 с. – сс. 10-168, 177-241
2. Hair J., Black W., Babin B., Anderson R. Multivariate data analysis (8-th ed.) - Pearson Education Inc., 2019 - 813 p - pp. 119-256
3. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / під ред. Воловича В.І.-К.: Український Центр духовної культури, 1998 - 736 с.
4. Горбачик А.П., Сальнікіова С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: Навч. посіб.- Луцьк: РВВ 'Вежа' Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. - 164 с. – сс. 24-78, 112-146
5. Cronk B.C. How to Use SPSS A Step-By-Step Guide to Analysis and Interpretation (10th ed.) - Routledge, 2018 - 165 p -- p. 21-34, 50-77
6. Eric J. Krieg E.J. Statistics and Data Analysis for Social Science - Pearson Education Limited, 2014 – 392 p – pp. 1-138, 203-280, 309-344

Додаткова

1. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій. Навч. посібн. – К.: Наукова думка, 1996. – 263 с. – сс. 71-121, 195-236
2. Siegel A., Wagner M. Practical Business Statistics (8th ed.)- Academic press, 2021. – 560 p - pp. 35-124, 219-429.
3. Malhotra N. Marketing research: An applied orientation (7-th ed.) - Pearson Education, Inc., 2021 - 897 p - pp. 448-567, 602-655, 726-751

10. Додаткові ресурси:

1. А.П.Горбачик Застосування математичних методів в соціології <https://youtu.be/pOHDdw33i7I>
2. А.П.Горбачик Вимірювання соціальних змінних. Типи шкал <https://youtu.be/p7aq31etbDE>
3. А.П.Горбачик Аналіз однієї змінної. Одновимірні таблиці частот та відсотків. Міри центральної тенденції та міри варіації <https://youtu.be/qXowHjKrzdA>
4. А.П.Горбачик Перевірка статистичних гіпотез (частина 1) <https://youtu.be/KgK-CzU8SkY>
5. А.П.Горбачик Перевірка статистичних гіпотез (частина 2) <https://youtu.be/Pa7IXLPj3hk>
6. А.П.Горбачик Рівняння лінійної регресії <https://youtu.be/0hWwW6Z9cZs>
7. А.П.Горбачик Кластерний аналіз <https://youtu.be/QE3DOoh72JM>
8. А.П.Горбачик Факторний аналіз https://youtu.be/gzDI_NnWw1z8